

1. Он-лайн сервіс пошуку людей по фотозображенню. URL: <https://search4faces.com> (дата звернення: 27.10.2023).

2. Пиріг І. В., Приходько В. О. Криміналістичні обліки: проблеми класифікації. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики* : зб. наук. пр. / редкол.: О. М. Ключев, В. Ю. Шепітько та ін. Харків : Право, 2021. Вип. 23. С. 45-60.

3. Ідентифікація російського військового-мародера з Polaroid та виправлення помилки Мінцифри. URL: <https://informnapalm.org/ua/identyfikatsiia-rosiiskoho-viiskovo/> (дата звернення: 28.10.2023).

Аліна Дишльова

ад'юнкт кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС ОГЛЯДІВ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЕРЖАВНОЇ АБО КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗА ФАКТАМИ НЕЗАКОННОГО НАБУТТЯ ПРАВА НА НИХ

Україна є державою з найціннішими у світі еталонними ґрунтами, що підвищує вартість земель як товару в ринковій економіці та робить її привабливим об'єктом злочинних посягань, зокрема й вчинених шляхом незаконного набуття права на землю державної і комунальної власності. Виявлення й фіксація відповідних фактів набуває вагомого значення під час проведення огляду місця події.

Як наголошує Н. М. Татарин, огляд місця події за отриманим повідомленням про факт самовільного зайняття земельної ділянки чи самовільне будівництво доцільно проводити відразу ж після реєстрації черговим органом внутрішніх справ у Журналі єдиного обліку до внесення даних у Єдиний реєстр досудових розслідувань, оскільки саме так можливо повно зафіксувати докази, що свідчать про вчинення саме цього правопорушення [1, с. 307]

Водночас, у залежності від обставин, можливе застосування уповноваженою особою знань спеціалістів відповідного напрямку діяльності. Потреба залучення спеціаліста під час огляду земельної ділянки обумовлена необхідністю встановлення межі земельної ділянки та визначення площі незаконно набутої землі, що потребує додаткових знань та використання спеціальних вимірювальних приладів [2, с. 164].

На практиці до проведення такої категорії оглядів земельних ділянок можуть залучити таких спеціалістів:

- сертифікованого інженера-геодезиста, відомості про якого внесені в

Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів [3];

- сертифікованого інженера-землевпорядника, відомості про якого внесені в Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників [4];

- землевпорядника об'єднаної територіальної громади, міста або обласні спеціалісти-представники Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. Наведений перелік не є повним та може, у залежності від потреб, розширюватись спеціалістами інших напрямів діяльності. На розсуд слідчого можуть бути залучені й спеціалісти інших спрямувань діяльності, зокрема й з метою отримання моделі ділянки місцевості із використанням лазерного сканування місцевості для просторового її моделювання [5].

Слід відзначити, що науково-технічний прогрес визначає можливості застосування й інших науково-технічних засобів, зокрема й бортового лазерного картографу місцевості ALTM 3100EA канадської фірми Optech [6]. Це дозволить отримати відомості про форму рельєфу відповідної ділянки місцевості, що особливого значення набуває в складно доступних місцях в умовах крутих схилів, заболочених місцин і т. ін.

В умовах сьогодення вагомим значення й поширення набуло використання різних типів безпілотних літальних апаратів (БПЛА). Безпілотний літальний апарат (англ. unmanned aerial vehicle, скор. UAV; або англ. remotely piloted vehicle, нім. unbemanntes Luftfahrzeug, скор. RPV, скор. БпЛА або дрон) – літальний апарат, який може здійснювати політ і сідати без фізичної присутності пілота на його борту. Політ БпЛА може здійснюватися під дистанційним керуванням людини-оператора як віддалено пілотований літальний апарат (англ. RPA), або з різним ступенем автономності, як-от: допомога автопілота аж до повністю самостійного, який не передбачає втручання людини [7].

Існуючі БПЛА можуть відрізнитись як конструктивною будовою, так і функціональними можливостями. Останні можуть бути визначені як кратність наближення камери та якість зображення, час перебування у повітрі (запас ходу), глибина й висота польоту, можливість автоматичного повернення в точку зльоту чи завдане місце. Окремого значення набувають й можливості формування 3D моделі відповідної земельної ділянки на місцевості зі складним ландшафтом, щодо якої незаконно набуто право власності.

Таким чином, все зазначене спрямовується на підвищення ефективності діяльності уповноважених осіб зі збору й фіксації криміналістично-вагомої інформації за фактами незаконного набуття права на землю державної або комунальної власності.

---

1. Татарин Н.М. Тактика огляду місця події під час самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва. *Право і суспільство*. 2014. № 3. С.305–310.

2. Ігнатченко Н.В. Розслідування кримінальних правопорушень у сфері земельних

відносин: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Київ, 2021. 210 с.

3. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру URL: <https://data.gov.ua/dataset/6130efbe-eceb-4f78-beb6-3152dd3d8c36>

4. Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників, Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру URL: <https://data.gov.ua/dataset/f5e3730e-0196-452a-8d43-746825e4dfbb>

5. Бурштинська Х., Василюха І., Пікулик С. Фотограмметрія, геоінформаційні системи та картографія. Опрацювання даних лазерного сканування місцевості для відтворення гідрографічних об'єктів. // Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва. – Львів: Ліга-прес. – 2009, Вип. 1 (17). – С. 195-203. https://vlp.com.ua/files/33_27.pdf

6. ALTM 3100EA Airborne Laser Terrain Mapper URL: <https://pdf.directindustry.com/pdf/optech/altm-3100ea-airborne-laser-terrain-mapper/25132-7668.html>

7. Безпілотний літальний апарат

URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B0%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%82

Вікторія Довгих

здобувач вищої освіти

Науковий керівник:

Ганна Бідняк

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри криміналістики

та домедичної підготовки

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ДАКТИЛОСКОПІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Зацікавлення людей завжди спостерігалось у слідах дактилоскопічного походження, які відображають унікальні особливості рельєфу шкіри на руках людини та незмінність папілярних узорів з давніх часів. Вперше відбитки пальців обох рук стали використовувати для реєстрації злочинців у Великій Британії у 1895 році. Протягом наступного року цей метод був впроваджений на всій території Британської Індії, у 1901 році – в Англії та у 1903 році – в Німеччині. З метою боротьби зі злочинністю систему дактилоскопічної реєстрації надалі розповсюджували в Угорщині, Данії, Італії та Нідерландах [1, с. 155].